

ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้แต่ง

● เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทิต

หน่วยการเรียนรู้ ที่ 9

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน
ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ

สาระสำคัญ

ผู้เรียนสามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางดำเนินธุรกิจได้ และสามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางดำเนินชีวิตได้

สาระการเรียนรู้

- ▶ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ
- ▶ การทำบัญชีครัวเรือน
- ▶ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย
- ▶ แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

สมรรถนะประจำหน่วย

- ▶ สามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางดำเนินธุรกิจได้
- ▶ แสดงความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือนและ ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

จุดประสงค์ การเรียนรู้

- ▶ ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจได้
- ▶ จัดทำปกหน้า สารบัญ และคำนำได้
- ▶ เสนอแนะแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
- ▶ จัดทำปกหน้า สารบัญ และคำนำได้

การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงการดำรงและปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจ ของทุกคนและทุกอาชีพ ซึ่งการนำไปปฏิบัติก็ต้องเหมาะสมกับอาชีพของตนเองด้วย

ผู้ประกอบการจึงควรจะดำเนินธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มากกว่าการมุ่งเน้นธุรกิจและสังคม เพราะเป็นแนวความคิดที่คำนึงถึงความ

1

พิจารณาจากความสามารถในการพึ่งตนเอง

2

พิจารณาความรู้คู่คุณธรรม

การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ

การบริหารจัดการด้วยความพอเพียงนั้น จะต้องเริ่มที่เป้าหมาย ได้แก่

1. **ความสามารถในการบริหารงาน** โดยต้องสอดคล้องกับโลกภายนอกโดยไม่ขยายตัวเกินกว่า กำลังที่มีอยู่ หรือต้องมีประสิทธิภาพในการตลาดหรือการตามทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และความรู้ ซึ่งต้องมีสติ
2. **ต้องแสวงหาความรู้กับสร้างความเข้มแข็งหรือเพิ่มความยั่งยืนแข็งแกร่งในการทำงาน** โดยมีการ ติดตามเทคนิค วิทยาการ แล้วรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีและนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการผลิตและการทำงาน ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น หรือก็คือการเพิ่มผลผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
3. **การมีเป้าหมายด้านคุณภาพชีวิต** คือ การรู้จักใช้จ่ายบริโภคตามความจำเป็นและอย่างมีเหตุผล 3 เพื่อชีวิตที่ดี มีสุข ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า มีการเรียนรู้ โดยมีความสุขสมดุลทั้งกายและใจพร้อมกับการออมเพื่อ ความปลอดภัยด้วย

แนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนตั้งแต่ระดับบุคคลจนถึงระดับสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการกับการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล โดยสามารถนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการกับชีวิตได้ดังนี้

1. รู้จักใช้เงินให้เหมาะสม การหารายได้ของแต่ละบุคคลเพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตนั้นมีหลาย วิธีซึ่งจะทำให้รายได้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน ทั้งนี้แนวคิดในการหารายได้ของบุคคลมีที่มา 4 ด้าน ดังนี้

1.1 รายได้จากการเป็นลูกจ้าง เป็นรายได้ที่เกิดจากการทำงานประจำแล้วมีรายได้เป็น ค่าจ้างรายเดือน หรือรายสัปดาห์

1.2 รายได้จากการประกอบอาชีพอิสระ เป็นรายได้ที่เกิดจากการทำธุรกิจส่วนตัวไม่ได้เป็น ลูกจ้างใคร กลุ่มนี้จะมีรายได้ค่อนข้างมาก มีความขยันขันแข็ง แต่หากธุรกิจเกิดประสบปัญหาขาดทุน ก็จะทำให้เดือดร้อนอย่างมาก

1.3 รายได้จากการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ เป็นรายได้ที่เกิดจากการจัดการที่ดี เกิดจาก ความเชื่อว่าคนอื่นมีความสามารถ จึงจ้างให้มาทำงานแทนตนเองโดยอาศัยการบริหารจัดการที่ดี

1.4 รายได้จากการลงทุน เป็นรายได้ที่เกิดจากการใช้เงินลงทุนเพื่อให้เงินงอกเงยเพิ่มขึ้น หรือใช้ เงินทำงานแทนตนเอง

2. รู้จักเลือกให้เหมาะสม เป็นการเลือกให้เหมาะสมกับตนเอง ตั้งแต่เลือกการศึกษา เลือกประกอบ อาชีพเพื่อหารายได้ เป็นต้น

3. รู้จักการบริโภคที่เหมาะสม ทุกคนต้องการที่จะบริโภคเพื่อการดำรงชีวิต เช่น ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์

4. หลีกเลี่ยงอบายมุข ควรหลีกเลี่ยงอบายมุขซึ่งเป็นช่องทางของความเสื่อมเป็นทางแห่งความพินาศ ได้แก่ ดื่มน้ำเมา เที่ยวกลางคืน เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร และเกียจคร้านการทำงาน

การทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีครัวเรือน คือ การจดบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับเงินไขปจจัยในการดำรงชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้อดีต ปัจจุบัน และอนาคตของชีวิต สามารถนำข้อมูลอดีตมาบอก ปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต ครอบครัว ชุมชนและประเทศได้

รูปแบบการบันทึกการปฏิบัติงานและการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

1 การบันทึกเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์

แบบบันทึกรายการเครื่องมือและอุปกรณ์					
ลำดับที่	รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย		หมายเหตุ
			บาท	สต.	

2 การบันทึกการปฏิบัติงาน

ตัวอย่างแบบบันทึกการปฏิบัติงาน					
ว.ด.ป.	งานที่ปฏิบัติ	ปัญหา/อุปสรรค	ข้อเสนอแนะ/การแก้ไข	ผู้ปฏิบัติงาน	ผู้ตรวจงาน

3

การบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ตัวอย่างแบบฟอร์มบัญชีเงินสด

ว.ด.ป.	รายการ	รายรับ		รายจ่าย		คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
		บาท	สต.	บาท	สต.		

ตัวอย่างแบบบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย

ว.ด.ป.	รายรับ	จำนวนเงิน		ว.ด.ป.	รายจ่าย	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.			บาท	สต.

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Wisdom) คือ ความรู้ความชำนาญ วิธีการหรือเทคโนโลยีที่มีการสืบทอดต่อกันมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน รวมทั้งงานสร้างสรรค์ของกลุ่มคนในชุมชนบนพื้นฐานวัฒนธรรม และสร้างสรรค์ขึ้น เพื่อประโยชน์ของกลุ่ม โดยสะท้อนความคิดและความคาดหวังของชุมชนนั้น ด้วยเป็นการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม มาตรฐานและคุณค่าของชุมชน อาจใช้ภาษาหรือไม่ใช้ภาษาหรือผสมผสานระหว่างใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษาเป็นสื่อ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ภูมิปัญญาประเภทองค์ความรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น เช่น การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม การผลิตผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร การผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ และการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ แก้ว เซรามิก ดินเผา เครื่องหนัง เป็นต้น

2. ภูมิปัญญาประเภทงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เช่น เรื่องเล่าพื้นบ้าน กวีนิพนธ์พื้นบ้าน ปริศนา พื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน จิตกรรมพื้นบ้าน ประติมากรรมพื้นบ้าน หัตถกรรมพื้นบ้าน เครื่องแต่งกายพื้นบ้าน เป็นต้น

ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและความงามที่หล่อเลี้ยงชีวิตและวิถีชุมชนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติและ สภาวะแวดล้อมได้อย่างกลมกลืนและสมดุล

ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพและเป็นรากฐานการพัฒนาที่เริ่มจากการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง การพัฒนาเพื่อการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการพัฒนาที่เกิดจากการผสมผสานองค์ความรู้ สากลบนฐานภูมิปัญญาเดิม เพื่อเกิดเป็นภูมิปัญญาใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย

ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่าและความดีงามที่จรรโลงชีวิตและวิถีชุมชนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติและสภาวะแวดล้อมได้อย่างกลมกลืนและสมดุล

ภูมิปัญญาเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพและเป็นรากฐานการพัฒนาที่เริ่มจากการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง การพัฒนาเพื่อการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และการพัฒนาที่เกิดจากการผสมผสานองค์ความรู้ สากลบนฐานภูมิปัญญาเดิม เพื่อเกิดเป็นภูมิปัญญาใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย

ดังนั้น ภูมิปัญญาจึงมีคุณค่าไม่เพียงแต่ต่อท้องถิ่นและผู้คนเท่านั้น แต่ยังเอื้อประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อการวางแผนพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและมั่นคง

การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1. การค้นคว้าวิจัย** ควรศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของไทยด้านต่างๆ ของท้องถิ่น จังหวัด ภูมิภาค และประเทศ
- 2. การอนุรักษ์** โดยปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญา ท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างจิตสำนึกของความเป็น คนท้องถิ่นนั้นที่จะต้องร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
- 3. การฟื้นฟู** โดยเลือกสรรภูมิปัญญาที่กำลังสูญหายหรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่า และมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นฐานทางจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยม
- 4. การพัฒนา** ควรริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงภูมิปัญญาให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ในการ ดำเนินชีวิตประจำวัน โดยใช้ภูมิปัญญาในการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ ควรนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มาช่วยเพื่อต่อยอดใช้ในการผลิต การตลาดและการบริหาร
- 5. การถ่ายทอด** โดยนำภูมิปัญญาที่ผ่านมามีเลือกสรรกลั่นกรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบและ รอบด้าน แล้วถ่ายทอดให้คนในสังคมได้รับรู้ เกิดความเข้าใจ ตระหนักในคุณค่า คุณประโยชน์และปฏิบัติได้อย่าง เหมาะสม
- 6. ส่งเสริมกิจกรรม** โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการสืบสานและพัฒนาภูมิปัญญาของ ชุมชนต่าง ๆ เพื่อจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

แบบประเมินผลการเรียนรู้หน่วยที่ 9

ตอนที่

1

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เน้นในเรื่องใดมากที่สุด

ก. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี

ข. การดำเนินไปบนทางสายกลาง

ค. ความสามารถในการพึ่งตนเอง

ง. การมีความรู้และการมีคุณธรรม

จ. ความรอบรู้และมีภูมิคุ้มกันตนเอง

2. ข้อใดไม่ใช่การพิจารณาจากความสามารถในการพึ่งตนเอง

ก. พอประมาณ

ข. มีเหตุผลและภูมิคุ้มกัน

ค. รอบคอบ ระมัดระวัง

ง. ความพอดี

จ. รักษาความสัตย์ อดทนอดกลั้น

3. คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและนำมาปฏิบัติได้แก่ข้อใด

ก. การรักษาความสัตย์

ข. การรู้จักข่มใจตนเอง

ค. ความอดทน อดกลั้น และอดออม

ง. รู้จักละวางความชั่วและรู้จักเสียสละ

จ. ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดไม่ใช่หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ก. มีตลาดที่หลากหลายเพื่อลดความเสี่ยง

ข. ให้ความสำคัญกับการสร้างกำไรสูงสุด

ค. การดำเนินธุรกิจที่ตนเองมีความรู้จริง

ง. มีเหตุผลในการขยายตลาด

จ. มีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบการ

5. ข้อใดไม่ใช่การบริหารจัดการด้วยความพอเพียงนั้นจะต้องเริ่มที่เป้าหมาย

ก. ความสามารถบริหารงาน

ข. ต้องแสวงหาความรู้กับสร้างความเข้มแข็ง

ค. การมีเป้าหมายด้านคุณภาพชีวิต

ง. ต้องรู้จักพึ่งตนเอง

จ. ข้อ ก. ข. และ ง. ถูกต้อง

6. ข้อใดที่แสดงให้เห็นว่าเป็นการรู้จักใช้เงินให้เหมาะสม

- ก. รายได้จากการประกอบธุรกิจ
- ข. เลือกประกอบอาชีพเพื่อหารายได้
- ค. การบริโภคปัจจัยสี่อย่างเหมาะสม
- ง. ไม่ดื่มน้ำเมา เที่ยวกลางคืน เล่นการพนัน
- จ. การทำบัญชีครัวเรือน

7. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

- ก. ทำให้ทราบว่า มีทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนจำนวนเท่าใด
- ข. เป็นหลักฐานในการตรวจสอบตัวเงินสดกับยอดบัญชีว่าถูกต้องหรือไม่
- ค. ช่วยให้มีการบริหาร ควบคุม การทำงานงบประมาณอย่างถูกต้อง
- ง. ช่วยเป็นหลักฐานในการบริหารงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่เกิดขึ้นอีก
- จ. ช่วยคำนวณผลการดำเนินงานว่ามีกำไรหรือขาดทุนอย่างไร

8. ข้อใดเป็นภูมิปัญญาประเภทงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน

- ก. ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร
- ข. การผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้ หิน โลหะ
- ค. การผลิตผลิตภัณฑ์จากเซรามิก
- ง. การผลิตผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้
- จ. การฟ้อนรำพื้นบ้าน ละครพื้นบ้าน

9. ข้อใดเป็นการเลือกสรรภูมิปัญญาที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในท้องถิ่น

- ก. การค้นคว้าวิจัย
- ข. การอนุรักษ์
- ค. การฟื้นฟู
- ง. การพัฒนา
- จ. การถ่ายทอด

10. ข้อใดสอดคล้องกับคำว่า “การถ่ายทอด”

- ก. ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาของไทยด้านต่างๆ ของท้องถิ่น
- ข. ปลุกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตอนที่

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จงอธิบายการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินธุรกิจ โดยการพิจารณาจากความสามารถในการพึ่งตนเองว่ามีลักษณะอย่างไรบ้าง

2. ผู้ประกอบการควรนำคุณธรรมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไรบ้าง

3. หลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะอย่างไรบ้าง

4. ผู้ประกอบการสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ได้อย่างไรบ้าง

5. การประกอบอาชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงสามารถทำได้อย่างไรบ้าง

6. การบริหารจัดการด้วยความพอเพียงนั้นจะต้องเริ่มที่เป้าหมายใดบ้าง

7. ผู้ประกอบการสามารถนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการกับชีวิตได้อย่างไรบ้าง

8. การทำบุญซีครัวเรือนหมายถึงอะไร จงอธิบาย

9. ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย (Wisdom) หมายถึงอะไร

10. ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไร

บ้าง.....
